

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น
- ผู้วิจัย** : พระปลัดอภิสิทธิ์ อธิปญโญ (เล็กภิญโญ)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระครูสุโมธานเขตคณารักษ์, ดร., ป.ธ.๔., พธ.บ. (ศาสนา), M.A. (Philosophy), ป.ต. (การบริหารการศึกษา), Ph.D. (Social Sciences)
 - : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ บึงมูม, กศ.บ. (ภาษาไทย), กศ.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา), ป.ต. (การบริหารการศึกษา)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่นในปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๑๘๘ รูป/คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (R. V. Krejcie and D.W. Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .๙๙ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent Sample) และการ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One-Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารตามหลักธัมมัญญา รองลงมา คือ ด้านการบริหารตามหลักกาลัญญา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการบริหารตามหลักปุคคลบัญญัติ

ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะแนวทางการภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดและพัฒนานโยบายด้านการบริหารตามหลัก อัตตัญญา และด้านการบริหารตามหลักอรรถัญญา ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นำไปสู่การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป เพื่อเป็นข้อสนเทศในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาโดยกำหนดแผนพัฒนานโยบายที่เน้นให้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ด้านธัมมัญญา อุตถัญญา และด้านการบริหารตามหลักกาลัญญา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดและพัฒนานโยบายด้านการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรของตนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านจิตใจไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านการศึกษาให้เจริญเคียงคู่กันไป เพราะถือว่า ดี มีสาระ น่าสนใจต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ควรจัดนโยบายส่งเสริมเพื่อที่จะได้ทำให้ ผู้บริหาร ครูและนักเรียนได้มีทักษะในการปฏิบัติตัวอย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์และส่งผลดีต่อการพัฒนาและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆสามารถนำไปปรับใช้เข้ากับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีในการบริหารชีวิต บริหารตนและบริหารงานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

Thesis Title : A Study of Administrator and Personnel Leadership Based Suppurisadhamma 7 in Phrapariyattidhamma Schools General Education in Khonkaen Province

Researcher : Phrapalad Aphisit Thirapanyo (Lekphinyo)

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Phrakhru Samothankhetkhanarak, Dr., Pali IV
B.A. (Religion), M.A. (Philosophy),
Ph.D. (Educational Administration),
Ph.D. (Social Sciences)

: Asst.Prof.Dr.Theerasak Buengmum, B.Ed. (Thai Language),
M.A. (Psychology), Ph.D. (Educational Administration)

Date of Graduation : February 24, 2018

Abstract

The aim of this research was to study, compare and develop the leadership of the administrators and personnel according to the Sappurisa-dhamma (sapurisa-dhamma: qualities of a good man) in Phrapariyatti dhamma schools, general education, in Khon Kaen province. The samples of this research were 188 of the administrators and personnel in the schools, selected by Krejcie and Morgan' method. The tool used to collect the data was a rating scale questionnaire with its reliability value of .99. The statistics used in data analysis were: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test (Independent Sample), f-test (One-Way ANOVA) and Least Significant Difference (LSD).

The research results indicated that the statistic scores of the leadership practices based on the dhamma in overall and each aspect perspectives were at a high level; the highest can be seen in the aspects of 'Dhammaññutā (knowing the law)', followed by 'Kālaññutā: knowing the proper time', and the least was that of 'Puggalaññutā (knowing the individual'.

The comparative scores of the leadership practices based on the dhamma, classified by the samples' factors: status, education and working experiences in overall and each aspect were indifferent.

The ways to develop the leadership based on the dhamma in the studied schools are that the administrators should set and develop the policies of administration according to the principles of 'Attaññutā (knowing oneself)' and 'Atthaññutā (knowing the consequence) as the guideline to develop the effectiveness of educational administration leading to the sustainable educational personnel development; to be the information for the educational personnel development in the schools to set up the policies emphasizing on the Sappurisa-dhamma in both mentioned aspects plus Kālaññutā; the school administrators should set and develop a policy of ethical and moral promotion for their employees as a guideline for mental development along with the development of education as well; this is interesting to learn so it should be organized in order to make teachers, administrators and students have skills to practice more clearly. It is expected that it will be useful and very effective in developing and learning new things that can be adapted to daily life as well as in the management of life, oneself and work.